

Často kladené dotazy k zákonu č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a zákonu č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

- aktualizace k 1. březnu 2018

1) Je přestupek spočívající v nesplnění oznamovací povinnosti trvajícím přestupkem?

Porušení oznamovací povinnosti nepovažujeme bez dalšího za trvajícím přestupkem, protože jeho znakem není udržování protiprávního stavu, byť porušení oznamovací povinnosti může v konkrétním případě vést k dlouhotrvajícímu následku.

2) Jak se bude určovat délka promlčecí doby, když výše pokuty není stanovena zvláštním zákonem fixně, ale například jako procento z obratu, přičemž výše obratu je správnímu orgánu známa až na konci řízení?

Pokud nebude horní hranice sazby pokuty stanovena zvláštním zákonem fixně, ale například jako procento z obratu, procentuálním podílem aktiv, násobkem daně apod. (konkrétní výše je pak správnímu orgánu známa až v průběhu řízení, respektive na jeho konci), a zvláštní zákon neupraví délku promlčecí doby, bude promlčecí doba v tomto případě jednoletá, a to na základě § 30 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb.

3) Jakým dnem je ukončen běh promlčecí doby?

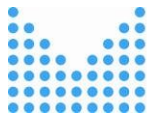
Jednoletá nebo tříletá promlčecí doba podle § 30 zákona č. 250/2016 Sb. uplyne koncem dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy byl přestupek spáchán, tj. ve 24:00 tohoto dne. Případá-li konec promlčecí doby na sobotu, neděli nebo svátek, nedochází k jeho přesunutí na nejbližší příští pracovní den. (blíže viz Závěr č. 154 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 12. května 2017).

4) K jaké osobě se vztahuje stavení promlčecí doby z důvodu vedení trestního řízení pro týž skutek?

Stavení promlčecí doby se vztahuje vždy pouze k té osobě, která byla takto trestně stíhána (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. června 2007, č. j. 4 As 38/2006-63).

5) Spadá do doby, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní, které je důvodem stavení promlčecí doby, též řízení o kasační stížnosti?

Ano.

6) Jakým způsobem se uloží správní trest napomenutí?

Správní orgán ve výroku rozhodnutí vysloví uložení správního trestu napomenutí, a výslovně upozorní pachatele na důsledky protiprávního jednání, jež mu podle zákona hrozí, pokud by se i v budoucnu dopouštěl podobného jednání, zejména ho upozorní na možnost uložení pokuty, včetně výše, do jaké může být uložena.

Napomenutí lze uložit též příkazem či příkazem na místě podle § 150 odst. 5 správního řádu. Příkaz na místě musí splňovat náležitosti rozhodnutí s tím, že odůvodnění lze nahradit vlastnoručně podepsaným prohlášením obviněného, že s uložení správního trestu napomenutí souhlasí. Příkaz na místě by měl být vydán ve zjednodušené písemné formě – formuláře si opatřují správní orgány samy (neodebírají je tedy od Ministerstva financí jako v případě příkazových bloků na pokutu).¹

7) Je omezena výše pokuty, kterou lze uložit příkazem?

Není, u příkazu se vychází z výměry pokuty ve zvláštním zákoně, která se uplatňuje při rozhodování v nezkráceném řízení o přestupku.

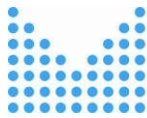
Výše pokuty je omezena pouze u příkazu na místě - příkazem na místě lze uložit pokutu nejvýše 10 000 Kč. Mladistvému obviněnému lze příkazem na místě uložit pokutu nejvýše 2 500 Kč; to neplatí, je-li mladistvý podnikající fyzickou osobou (§ 91 odst. 1 věta druhá zákona č. 250/2016 Sb.). Zvláštní zákon může stanovit odlišnou výši pokuty.

8) Jak postupovat v případě, kdy je podezřelým z přestupku zastupitel obce, k níž patří obecní policie?

Vzhledem k tomu, že obecní policie je orgánem obce, jedná se v případě zastupitele obce o případ vymezený v § 63 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. Věc tedy nemůže být vyřízena strážníkem obecní policie na místě vydáním příkazového bloku. V takovém případě musí nadřízený správní orgán pověřit řízením o tomto přestupku jiný věcně příslušný podřízený správní orgán ve svém obvodu. V případě, že by taková skutečnost vyšla najevo až po podpisu příkazového bloku, byl by to důvod pro zrušení příkazového bloku v přezkumném řízení.

---

¹ Blíže se této problematice věnuje materiál s názvem „Metodické doporučení - příkaz na místě a některé související otázky“, dostupný na <http://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinny-od-1-7-2017.aspx>.

9) Lze jedním příkazem vyslovit vinu dvou spolupachatelů?

V případě dvou či více spolupachatelů/spoluobviněných doporučujeme, je-li možné věc rozhodnout příkazem, aby byl příkaz vydáván každému obviněnému zvlášť.

10) Je-li stanovena dolní hranice sazby pokuty a obviněným je mladistvý, je správní orgán při ukládání pokuty touto hranicí vázán?

Ustanovení o trestání mladistvých je k obecným ustanovením o správních trestech i ustanovením o podmínkách ukládání jednotlivých správních trestů speciální, tudíž správní orgán bude vázán pouze (o polovinu sníženou) horní hranicí pokuty (přičemž však nesmí přesahovat částku 5 000 Kč; to neplatí, je-li mladistvý podnikající fyzickou osobou).

11) Lze uložit správní trest napomenutí namísto pokuty nebo propadnutí věci spolu s pokutou, přestože zákon stanoví, že se za přešůpek uloží pokuta?

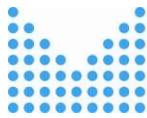
Ano, napomenutí je univerzálním správním trestem, který lze s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu uložit namísto pokuty, pokud možnost jeho uložení zákon výslovně nevyloučí. Propadnutí věci je též univerzálním správním trestem, který lze uložit spolu s pokutou (s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu).

12) Lze od uložení správního trestu (pokuty) upustit, pokud zákon stanoví, že se za přešůpek uloží správní trest (pokuta)?

Ano, a to při splnění podmínek podle § 43 zákona č. 250/2016 Sb. Nemožnost upustit od uložení správního trestu by musela být stanovena výslovně zákonem.

13) Jaká právní úprava stanoví rozpočtové určení příjmů z pokut, které plynou do státního rozpočtu nebo rozpočtu obce nebo kraje, po 1. 7. 2017?

Ustanovení § 6 odst. 1 písm. q) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a § 7 odst. 1 písm. d) a § 8 odst. 1 písm. d) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

14) Jak má být v rozhodnutí o přestupku označen dosavadní jiný správní delikt v případě, kdy se odpovědnost posuzuje podle dosavadních právních předpisů, a v případě, kdy se odpovědnost posuzuje podle nové právní úpravy?

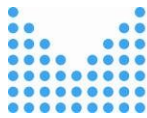
Jsou přípustné obě v úvahu přicházející varianty; tedy označování protiprávního jednání pojmem „správní delikt“ i pojmem „přestupek“. Spíše lze doporučit označení „správní delikt“, neboť smyslem § 112 odst. 1 věty první zákona č. 250/2016 Sb. je řešit případná opomenutí zákonodárce a pojem „správní delikt“ nahradit od 1. 7. 2017 pojmem „přestupek“, nikoliv přejmenovávat dosavadní jiné správní delikty v režimu předchozí právní úpravy retroaktivně na přestupky. Pokud se odpovědnost za přestupek posuzuje podle nové právní úpravy (z důvodu, že k protiprávnímu jednání došlo po 1. 7. 2017 nebo z důvodu, že je nová právní úprava pro pachatele příznivější podle § 112 odst. 1 věty druhé za středníkem zákona č. 250/2016 Sb.), jde o „přestupky“.

15) Bude možné i přes existenci škody nebo bezdůvodného obohacení projednat přestupek podle zákona č. 250/2016 Sb. příkazem?

Ano, pokud potencionální poškozený neprojevívá zájem o uplatnění svého nároku. Omezení v § 90 odst. 2 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb. se tedy uplatní pouze v případě, že nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení byl uplatněn.

16) Jakým způsobem správní orgán určí vhodný program pro zvládání agrese nebo násilného chování?

Volba vhodného programu závisí na správním uvážení správního orgánu, který by měl před tím, než zvolí vhodný program, posoudit veškeré okolnosti daného případu a individuální potřeby pachatele. Správní orgán vhodnost programu nejprve konzultuje s pachatelem a k jeho názoru by měl při volbě programu přihlídnout. Pachatel by měl být nicméně srozuměn s tím, že je povinen omezující opatření strpět spolu se správním trestem (u mladistvých v určitých případech namísto správního trestu, jde-li o aplikaci ustanovení § 59 zákona č. 250/2016 Sb.), a proto by jeho případný negativní postoj nebo nesouhlas s daným programem neměl být důvodem pro neuložení tohoto omezujícího opatření (úmyslné nedodržování omezujícího opatření je přestupkem podle § 2 odst. 2 písm. h) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích). Z důvodu naplnění požadavku jasnosti a určitosti omezujícího opatření by správní orgán měl program konkretizovat ve výroku rozhodnutí. V něm by měl výslovně uvést, v čem program spočívá, jakým způsobem, na jakém místě, v jaké době a v jakém časovém období bude realizován. Správní orgán by měl ve výroku rozhodnutí rovněž uvést, jakým způsobem bude probíhat kontrola jeho dodržování.

17) Jak se bude posuzovat odpovědnost zákonného zástupce v případě, že se přestupku dopustili oba zákonní zástupci?

Pokud se za přestupek odpovídají oba zákonní zástupci a nejedná se o případ spolupachatelství, posoudí se odpovědnost individuálně u každého zvláště s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu.

18) Jak se bude posuzovat odpovědnost podnikající fyzické osoby?

Pokud by svým jednáním naplnila skutkovou podstatu přestupku sama podnikající fyzická osoba, bude odpovědna jako podnikající fyzická osoba a nikoli ještě jako fyzická osoba, protože nelze jednu osobu trestat za týž skutek dvakrát. Uplatní se tedy zásada speciality - skutková podstata se zvláštním subjektem (podnikající fyzická osoba) je speciální ve vztahu ke skutkové podstatě s obecným subjektem (fyzická osoba).

19) Lze právnickou osobu urazit na cti?

Nelze. Právnická osoba nemůže být subjektem uraženým na cti. Jak vyplývá z § 81 a násl. občanského zákoníku osobnostní práva náleží pouze fyzickým osobám, nikoliv právnickým osobám. Právní úpravu ochrany názvu, pověsti a soukromí právnické osoby obsahuje § 135 občanského zákoníku. Dále lze pro srovnání uvést, že předmětem útoku v rámci trestného činu pomluvy (§ 184 trestního zákoníku) může být vždy pouze jednotlivec – fyzická osoba, neboť objektem tohoto trestného činu je právo člověka na ochranu lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti (čl. 10 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod).

20) Co se rozumí přestupkem proti pořádku ve státní správě a kdo je příslušný k jeho projednání?

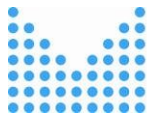
Přestupkem proti pořádku ve státní správě se rozumí porušení povinností stanovených v nařízení obce nebo kraje (§ 4 odst. 1 zákona o některých přestupcích), k jeho projednání je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností (§ 60 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich).

21) Jak se bude postupovat při jednání komise pro projednávání přestupků?

Jedná se o řízení před kolegiálním správním orgánem, které upravuje § 134 správního řádu, podle něhož je kolegiální orgán způsobilý se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů, a usnesení je přijato nadpoloviční většinou přítomných členů.

22) Jaké přestupky může projednávat komise pro projednávání přestupků?

Komise pro projednávání přestupků je příslušná k projednání přestupků, k jejichž projednání je na základě zákona příslušný obecní úřad (§ 60 odst. 2 zákona

č. 250/2016 Sb.; k tomu srov. závěr č. 155 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 12. 5. 2017), tj. přestupků proti pořádku v územní samosprávě, přestupků proti veřejnému pořádku, přestupků proti občanskému soužití, přestupků proti majetku a přestupků, o kterých to stanoví jiný zákon. Co se týče přestupků, o kterých to stanoví jiný zákon, a které může projednávat komise namísto obecního úřadu, je nutné, aby zvláštní zákon přímo stanovil, že namísto obecního úřadu může stanovené přestupky projednávat komise. Na základě tohoto zákonného zmocnění pak starosta při zřízení komise určí, které přestupky bude komise projednávat namísto obecního úřadu.

Jsou-li splněny podmínky podle § 91 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., komise může uložit pokutu nebo napomenutí příkazem na místě za přestupky, k jejichž projednání je na základě zákona příslušná, pouze jako celek. K uložení pokuty nebo napomenutí příkazem na místě nelze pověřit jednotlivého člena komise, a to ani jejího předsedu, byť postačí, aby byl příkazový blok podepsán předsedou nebo jiným pověřeným členem komise. Je však nutné, aby o uložení pokuty nebo napomenutí příkazem na místě bylo rozhodnuto hlasováním komise a výsledek tohoto hlasování byl zaznamenán do protokolu.

23) Může usnesení o odložení věci i usnesení o přerušení řízení vydávat pouze předseda Komise?

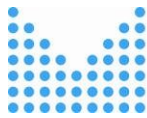
Ano.

24) Co se rozumí přestupkem proti pořádku v územní samosprávě a kdo je příslušný k jeho projednání?

Přestupkem proti pořádku v územní samosprávě se rozumí porušení povinností stanovených v obecně závazné vyhlášce obce nebo kraje (§ 4 odst. 2 zákona o některých přestupcích), k jeho projednání je příslušný obecní úřad (§ 60 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich).

25) Lze přestupky proti veřejnému pořádku původně upravené v § 47b zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, které jsou s účinností od 1. 7. 2017 převedeny do zákona o obcích a zákona o hlavním městě Praze, považovat i nadále za přestupky proti veřejnému pořádku?

Za přestupky proti veřejnému pořádku lze v přesném slova smyslu považovat pouze přestupky podle § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Přestupky původně upravené v § 47b zákona č. 200/1990 Sb., které jsou s účinností od 1. července 2017 nově upraveny v zákoně o obcích a v zákoně o hlavním městě Praze, tedy již nebudou považovány za přestupky proti veřejnému pořádku. Zkouška zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků podle zákona č. 312/2002 Sb. při přestupkovém řízení ve věci pořádku ve státní správě, pořádku v územní samosprávě, veřejného pořádku, občanského soužití a majetku, tedy bude

zahrnovat pouze přestupky proti veřejnému pořádku podle § 5 zákona č. 251/2016 Sb.

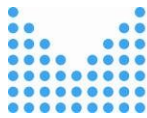
26) Může orgán policie tzv. předšetřovat přestupek proti občanskému soužití, v jehož důsledku došlo k úmyslnému ublížení na zdraví (§ 74 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich)?

Ano, § 74 odst. 1 písm. b) odkazuje na skutkovou podstatu v § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb. Toto ustanovení obsahuje skutkovou podstatu „jinému ublíží na zdraví“, aniž by rozlišovalo, zda se jedná o úmyslné ublížení na zdraví nebo ublížení na zdraví z nedbalosti. Vzhledem k tomu, že tato skutková podstata nerozlišuje úmyslné a nedbalostní ublížení na zdraví, orgán policie má i přes nepřesný odkaz v § 74 odst. 1 písm. b) povinnost předšetřovat jak úmyslné, tak nedbalostní ublížení na zdraví, a to i s přihlédnutím k tomu, že orgán policie šetří též úmyslné ublížení na zdraví, pokud zakládá podezření ze spáchání trestného činu, přičemž v řadě případů může být hranice mezi jednotlivými právními kvalifikacemi na první pohled nejasná.

27) Jaké postavení má osoba přímo postižená spácháním přestupku – jako svědek nebo účastník řízení, a jakým způsobem může v řízení o přestupku uplatňovat svá procesní práva?

Jde o osobu zúčastněnou na řízení o přestupku s vybranými procesními právy (uvedenými v § 71 zákona č. 250/2016 Sb.), které jí mají umožnit kvalifikovaně posoudit, zda daný souhlas případně nevezme zpět, a také umožnit získání informací o řízení a skutkových zjištěních, které mohou být využitelné při vymáhání náhrady škody jiným způsobem než v adhezním řízení, které je součástí řízení o přestupku. Postavení osoby přímo postižené spácháním přestupku nelze ztotožňovat ani s postavením svědka, byť ji lze jako svědka v řízení vyslechnout o skutečnostech podstatných pro řízení o přestupku; v tomto rozsahu pak platí obecná poučovací povinnost podle § 4 správního řádu.

Procesní práva osoby přímo postižené spácháním přestupku by měla být aplikována v prvostupňovém řízení, v řízení o odvolání, v řízení o mimořádných opravných prostředcích (obnova řízení) i v řízení o dozorcích prostředcích (přezkumné řízení). Osoba přímo postižená spácháním přestupku by měla být informována o podaném odvolání doručením jeho stejnopisu ve smyslu § 86 odst. 2 správního řádu. Identifikační údaje této osoby (postačí jméno a příjmení) se uvedou na konci stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí o přestupku, neboť tato osoba má právo na oznámení rozhodnutí o přestupku. Právo na oznámení rozhodnutí se vztahuje nejen na prvostupňové rozhodnutí, ale též na rozhodnutí odvolacího správního orgánu nebo rozhodnutí správního orgánu v přezkumném řízení nebo obnoveném řízení o přestupku. K těmto všem rozhodnutím se osoba přímo postižená spácháním přestupku může vyjádřit. Identifikační údaje osoby přímo postižené spácháním přestupku (jméno a příjmení) se uvedou též na konci písemného vyhotovení usnesení o odložení věci podle § 76 odst. 4 a 5 zákona č. 250/2016 Sb.,

keré se jí rovněž oznamuje – proti tomuto usnesení se může odvolat; naopak se nemůže odvolat proti usnesení podle § 76 odst. 3, které se poznamenává do spisu (případné odvolání je nutno zamítnout jako nepřijatelné podání).

28) Může osoba přímo postižená spácháním přestupku podat námitku podjatosti?

Vzhledem k tomu, že osoba přímo postižená spácháním přestupku není účastníkem řízení o přestupku, nebude o její námitce podjatosti rozhodováno usnesením podle § 14 odst. 2. Nicméně to jí nebrání na důvody, pro které lze o podjatosti pochybovat, upozornit formou podnětu, což může vést k určení jiné úřední osoby podle § 14 odst. 4 správního řádu.

29) Lze přiznat osobě přímo postižené spácháním přestupku nárok na náhradu hotových výdajů a ušlého výdělku v případě, že ve věci není předvolána, ale pouze vyrozuměna o konání ústního jednání?

Nelze.

30) Jakou formou stanovit lhůtu osobě přímo postižené spácháním přestupku k udělení souhlasu se zahájením nebo pokračováním řízení? Lze vydat usnesení podle § 39 správního řádu, který hovoří o účastnících řízeních, i v případě stanovení lhůty osobě přímo postižené spácháním přestupku?

Ze zákona č. 250/2016 Sb. nevyplývá povinnost stanovovat tuto lhůtu usnesením. Podle § 39 odst. 1 správního řádu správní orgán určí lhůtu usnesením pouze tehdy, je-li to zapotřebí. S ohledem na skutečnost, že v daném případě je především v zájmu dotčené osoby, aby ve stanovené lhůtě udělila souhlas se zahájením řízení o přestupku nebo s jeho pokračováním, nebude zpravidla zapotřebí lhůtu stanovovat usnesením a postačí pouhý přípis, nicméně vydání usnesení není vyloučeno.

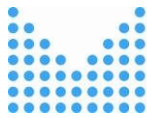
31) Lze po udělení souhlasu osobou přímo postiženou spácháním přestupku vydat příkaz na místě jako první úkon v řízení?

Podle § 71 zákona č. 250/2016 Sb. má osoba přímo postižená spácháním přestupku v řízení o přestupku řadu práv. Vydání příkazu na místě jako první úkon v řízení by přitom znemožnilo realizaci těchto práv.

32) Je správní orgán povinen vyzvat osobu přímo postiženou spácháním přestupku k udělení souhlasu i tehdy, když po předběžném posouzení věci dospěje k závěru, že se o přestupek nejedná?

Správní orgán v takovém případě osobu k udělení souhlasu nevyzývá a oznámenou věc odloží, přičemž o tom vyrozumí osobu přímo postiženou spácháním přestupku, je-li mu známa (§ 76 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb.).

33) Jaké postavení mají osoby, jejichž souhlas se zahájením řízení se nevyžaduje, jestliže takovou osobou je osoba mladší 18 let nebo byl-li přestupek důvodem vykázání ze společného obydlí?

S ohledem na dikci § 79 odst. 5 zákona č. 250/2016 Sb. tyto osoby nemají postavení osob zúčastněných na řízení o přestupku s vybranými procesními právy, Zvláštní procesní postavení podle § 71 má osoba pouze v případě, že její souhlas je podmínkou řízení o daném přestupku, což v případě osoby mladší 18 let a osoby přímo postižené spácháním přestupku, který byl důvodem vykázání ze společného obydlí, není splněno. V těchto případech správní orgán zahájí řízení či v již zahájeném řízení pokračuje z moci úřední. Se zřetelem k výše uvedenému těmto osobám tedy realizace práv dle § 71 zákona č. 250/2016 Sb. nenáleží.

34) Lze vést společné řízení na úrovni odvolacího orgánu, pokud nebylo možné vést společné řízení na úrovni prvostupňového orgánu?

Na úrovni odvolacího řízení nelze vést společné řízení, pokud nebylo možné vést společné řízení na úrovni prvostupňových orgánů (odvolací řízení není samostatným řízením, jde pouze o pokračování prvostupňového řízení).

35) Kdy je zahájeno společné řízení, pokud je vedeno proti více podezřelým?

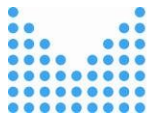
Společné řízení je zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení všem podezřelým z přestupku, tedy teprve v okamžiku, kdy je oznámení o zahájení řízení doručeno poslednímu z podezřelých. V tomto případě zákon č. 250/2016 Sb. obsahuje speciální úpravu zahájení společného řízení oproti obecné úpravě v § 46 odst. 2 správního řádu.

36) Lze ve společném řízení projednat přestupek podnikající fyzické osoby a nepodnikající fyzické osoby?

Na základě § 88 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb. by měl být ve společném řízení projednán přestupek podnikající fyzické osoby a přestupek fyzické (nepodnikající) osoby od ní odlišné, pokud spolu tyto přestupky souvisejí, jejich skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy a k jejich projednání je příslušný též správní orgán. Pokud by pachatelem přestupků byla tatáž osoba, která by se jednoho přestupku dopustila v postavení podnikající fyzické osoby, tj. při svém podnikání nebo v přímé souvislosti s ním, a jiného přestupku by se dopustila jako nepodnikající fyzická osoba, bylo by možné i tyto přestupky projednat ve společném řízení.

37) Co může být jiným důležitým důvodem pro vyloučení skutku ze společného řízení?

Za jiný důležitý důvod by bylo možné považovat skutečnost, že o určitém skutku nelze meritorně rozhodnout a řízení bude muset být v dané části zastaveno. Pokud tedy správní orgán provádí společné řízení a pokud je obviněný ze spáchání

některých přestupků (skutků) uznán vinným a je mu uložen správní trest a ve zbylé části řízení správní orgán zjistí, že obviněný skutek nespáchal, skutek není přestupkem nebo se obviněnému nepodařilo spáchání přestupku prokázat, vydá správní orgán rozhodnutí, v němž rozhodne o vině účastníka za spáchání přestupků a o správním trestu za ně. Ve zbytku pak rozhodne usnesením o zastavení řízení podle § 86 zákona č. 250/2016 Sb. (K tomu srov. Závěr poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 47: <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu.aspx>).

38) Lze vést společné řízení též podle § 140 odst. 1 správního řádu?

Ustanovení § 88 zákona č. 250/2016 Sb. stanoví, kdy se společné řízení vést musí, nevyplývá z něj ale, že by se nemohlo vést i za širších podmínek vyplývajících z § 140 odst. 1 správního řádu, který se na řízení o přestupku použije podpůrně. Domníváme se proto, že nelze vyloučit vedení společného řízení podle § 140 odst. 1 správního řádu, bude-li to správní orgán považovat za vhodné, což umožní zahrnout do něj (při respektování absorpční zásady podle § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb.) i další přestupky, které nemusejí spadat do stejné oblasti veřejné správy.

39) Pokud se nedaří doručovat zmocněnci účastníka řízení a bude se tedy doručovat pouze účastníkovi řízení podle § 67 zákona č. 250/2016 Sb., měl by o tom účastník řízení vědět?

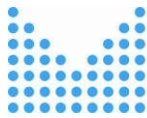
Ano, správní orgán by o tom měl v souladu s § 4 odst. 2 správního řádu účastníka řízení poučit.

40) Jak má správní orgán za situace, kdy obviněného nesmí donucovat k výpovědi, zjišťovat jeho osobní poměry?

Správní orgán nemůže obviněného donucovat k výpovědi, ale určitě by jej měl poučit o právu sdělit své osobní poměry, aby k nim mohl správní orgán přihlédnout. Pokud obviněný své osobní poměry nesdělí, je na správním orgánu, aby je odhadem určil sám, jak v případě majetkových poměrů opakovaně uvádí judikatura. Správní orgán může nahlédnout do evidence obyvatel a zjistit, zda se jedná o otce početné rodiny, lze nahlédnout do insolvenčního rejstříku, živnostenského rejstříku, registru vozidel, katastru nemovitostí či jiných přístupných rejstříků.

41) Jakým způsobem lze zajistit věc, která by mohla být předmětem propadnutí nebo zabrání?

Zajistit věc, která by mohla být předmětem propadnutí nebo zabrání lze s využitím institutu předběžného opatření podle § 61 správního řádu. Institut předběžného opatření bude využitelný i v případech, kdy bylo doposavad postupováno podle § 75 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, upravujícího vydání a odnětí věci.

42) Jakým způsobem se účastník řízení poučí o právu žádat ústní jednání?

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich nestanoví formu, ani lhůtu. Poučení lze spojit s oznámením o zahájení řízení nebo s poučením o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Pokud byla osoba poučena v řízení v prvním stupni, není třeba ji znovu poučovat též v odvolacím řízení. V daném případě je třeba vycházet ze skutečnosti, že řízení v prvním stupni a odvolací řízení tvoří jeden celek a jednou učiněné poučení je platné pro celé řízení. Určení lhůty k uplatnění práva žádat nařízení ústního jednání nezprošťuje správní orgán odpovědnosti za náležité zjištění skutkového stavu (srov. § 3 a § 50 odst. 2 správního řádu).

43) Jaká práva přísluší oznamovateli přestupku?

Je-li oznamovatel zároveň účastníkem řízení, zůstává mu právo být informován o průběhu a výsledku řízení a právo nahlížet do spisu. Právo být informován o průběhu a výsledku řízení a právo nahlížet do spisu přiznává zákon č. 250/2016 Sb. i osobě přímo postižené spácháním přestupku. Pokud oznamovatel přestupku není ani účastníkem řízení, ani osobou přímo postiženou spácháním přestupku, může požádat orgán policie, aby jej vyrozuměla o provedených opatřeních dle § 74 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb. Orgán policie tak učiní do 30 dnů ode dne požádání.

44) Je možné po přijetí oznámení o přestupku realizovat úkony podle kontrolního řádu (např. úkony před kontrolou podle § 3)?

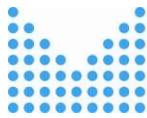
Ano, pokud příslušný správní orgán obdrží podnět, že na určitém úseku veřejné správy dochází k porušení zákona, bude záležet na uvážení příslušného správního orgánu, zda provede nejprve kontrolu tohoto subjektu podle kontrolního řádu a následně zahájí řízení o přestupku, nebo přímo zahájí řízení o přestupku.

45) Od kterého okamžiku počíná běžet lhůta pro vydání rozhodnutí o přestupku?

Lhůta pro vydání rozhodnutí o přestupku začne správnímu orgánu plynout, jakmile je řízení zahájeno, tj. okamžikem doručení oznámení o zahájení řízení poslednímu z podezřelých. Tímto okamžikem dojde také k přerušení promlčecí doby podle § 32 odst. 2 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb. a běhu promlčecí doby nové, a to vůči všem obviněným z přestupku.

46) Lze lhůtu pro vydání rozhodnutí o přestupku prodloužit postupem podle § 71 odst. 3 písm. a) nebo b) správního řádu?

Ano, tato lhůta je speciální lhůtou pouze ve vztahu k 30 denní lhůtě pro vydání rozhodnutí.

47) Vztahuje se lhůta pro vydání rozhodnutí o přestupku též na řízení před odvolacím správním orgánem?

Nevztahuje. Ze závěru č. 117 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 8. června 2012 vyplývá, že „*nestanoví-li zvláštní zákon speciální lhůtu pro vydání rozhodnutí v odvolacím řízení, je třeba na základě § 90 odst. 6 správního řádu použít obecných lhůt obsažených v § 71 správního řádu.*“. Zákon č. 250/2016 Sb. výslovně nestanoví, že by se mělo pravidlo vztahovat i na odvolací řízení. Obdobné pak platí i pro mimořádné opravné prostředky (pokud by ale bylo rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání, pak by v navazujícím řízení platila pro prvostupňový orgán lhůta 60 dnů).

48) Jaká je lhůta pro zahájení řízení o přestupku?

Použije se podpůrně § 6 správního řádu (bez zbytečných průtahů) a zejména § 80 odst. 2 správního řádu, ze kterého plyne procesní 30 denní lhůta. Lhůta pro zahájení řízení o přestupku počíná běžet od okamžiku, kdy má správní orgán k dispozici veškeré podklady potřebné k zahájení řízení. Nejedná se o lhůtu prekluzivní, jejíž uplynutí by mělo vliv na uplatňování odpovědnosti za přestupek. Její nedodržení může mít za následek realizaci opatření proti nečinnosti ze strany nadřízeného správního orgánu v souladu s § 80 odst. 2 správního řádu.

49) Jaký je vztah § 91 a § 92 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a § 150 odst. 5 správního řádu?

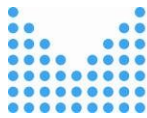
Příkazem na místě lze uložit pokutu, napomenutí nebo peněžitou záruku za splnění povinnosti (§ 91 ve spojení s § 83 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb.). V případě pokuty a peněžitě záruky se vydává příkazový blok (§ 92 zákona č. 250/2016 Sb.). Je-li tedy příkazem na místě ukládána pokuta a peněžitá záruka za splnění povinnosti, postupuje se podle § 91 a § 92 zákona č. 250/2016 Sb. V případě napomenutí se však nevzdává příkazový blok a vydá se příkaz na místě podle § 150 odst. 5 správního řádu, musí však být splněny podmínky podle § 91 odst. 1 věty první zákona č. 250/2016 Sb., s výjimkou souhlasu s vydáním příkazového bloku (i napomenutí lze považovat za druh nepeněžitě povinnosti, totiž povinnosti napomenutí strpět). Je-li příkazem na místě ukládáno jiné nepeněžitě plnění, bude se i nadále postupovat podle § 150 odst. 5 správního řádu.

50) Lze příkaz doručovat tzv. fikcí?

Ano, při splnění podmínek podle § 24 odst. 1 správního řádu.

51) Lze rozhodnout o přestupku příkazem nebo příkazem na místě po oznámení zahájení řízení?

Ano.

52) Lze uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou, je-li rozhodováno příkazem nebo příkazem na místě?

Není-li příkaz nebo příkaz na místě prvním úkonem v řízení, lze uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou (k tomu srov. vyhlášku č. 520/2005 Sb., ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb.).

Pro účely uložení povinnosti nahradit náklady řízení v případě, kdy je po oznámení zahájení řízení ukládána pokuta příkazem na místě, lze použít („klasický“) příkaz na místě ve zjednodušené písemné formě, obdobně jako je tomu u příkazu na místě, kterým je ukládáno napomenutí. Tento příkaz na místě by ve výrokové části obsahoval povinnost nahradit náklady řízení o přestupku, z něhož byl obviněný uznán vinným na základě příkazového bloku (ve výrokové části by bylo možno odkázat na evidenční číslo příkazového bloku), prohlášení účastníka řízení, že souhlasí s uložením povinnosti nahradit náklady řízení, které nahrazuje odůvodnění příkazu na místě, a poučení o tom, že podpisem obviněného se stává pravomocný a vykonatelný (proti takovému příkazu na místě by tedy rovněž nemohl být podán žádný opravný prostředek). Takový příkaz na místě by mohl být využitelný též v případě, kdy je po oznámení zahájení řízení ukládáno napomenutí příkazem na místě.

53) Jakým způsobem lze napravit příkaz na místě, v němž je jako obviněný uvedena neexistující (fiktivní) osoba?

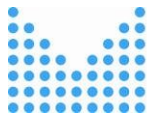
Prohlášením nicotnosti podle § 77 odst. 1 správního řádu.

54) Může být vydán příkaz na základě § 150 odst. 2 správního řádu jiným správním orgánem než tím, jehož oprávněná úřední osoba pořídila protokol o kontrole, který je jediným podkladem rozhodnutí o přestupku?

Nelze. Zákon požaduje, aby se kontrolovaná osoba seznámila s obsahem protokolu nebo byla k seznámení se s obsahem protokolu řádně vyzvána (přitom není relevantní, kdo fakticky seznámí kontrolovanou osobu s obsahem protokolu o kontrole nebo takové seznámení se zajistí), popřípadě aby byly v souladu se zákonem vyřízeny námitky kontrolovaného proti obsahu protokolu a aby o obsahu protokolu nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu. Není tedy možné rozhodnout příkazem o přestupku pouze na základě protokolu o kontrole, který pořídil jiný správní orgán než správní orgán příslušný k vedení řízení o přestupku.

55) Lze příkazem na místě rozhodnout tak, že se neuloží správní trest, resp. se od uložení správního trestu upustí nebo podmíněně upustí?

Nelze.

56) Může orgán policie nebo strážník obecní policie uložit záruku za splnění povinnosti?

Záruku za splnění povinnosti nemůže uložit orgán policie nebo strážník obecní policie, neboť podle § 83 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. je k ukládání záruky zmocněn pouze správní orgán, přičemž zmocnění pro orgán policie a strážníka obecní policie pro rozhodování příkazem na místě upravené v § 91 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb. nezahrnuje ukládání záruky za splnění povinnosti (tím není dotčena možnost ukládání kaucí podle zvláštních právních předpisů – například podle § 124a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

57) Jakým způsobem se provádí usmíření podle § 7 odst. 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích?

Správní orgán se musí pokusit o usmíření mezi obviněným a uraženým na cti; je to nezbytnou součástí daného řízení, přičemž skutečnost, že se správní orgán pokusil o usmíření, musí vyplývat ze spisového materiálu, tj. musí být doložena. Pokud se týká samotného aktu usmíření, musí být uzavřeno způsobem, který je procesně relevantní a též přezkoumatelný. Nejčastější a nejvhodnější způsob usmíření bude pravděpodobně ústně před správním orgánem, o čemž bude sepsán protokol podle § 18 správního řádu, za souběžné účasti obviněného a osoby, jíž bylo přestupkem ublíženo na cti. S ohledem na okolnosti konkrétního případu podle našeho názoru není zcela vyloučena ani možnost realizovat usmíření písemnou cestou.

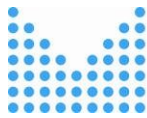
Dojde-li k usmíření, správní orgán řízení usnesením zastaví. Vzhledem k tomu, že v daném případě zákon nestanoví, že by se usnesení pouze poznamenalo do spisu, bude správní orgán oznamovat usnesení účastníkům řízení na základě § 72 správního řádu; účastníci proti němu budou moci podat odvolání. Podle § 71 zákona č. 250/2016 Sb. oznámí správní orgán usnesení též osobě přímo postižené spácháním přestupku (avšak tato osoba proti němu odvolání podat nemůže).

58) Obsahuje rozhodnutí o přestupku výrok o vině též v případě, že je obviněným z přestupku právnická nebo podnikající fyzická osoba?

Vyslovení viny je náležitostí výrokové části rozhodnutí, a proto i v případě právnické osoby a podnikající fyzické osoby mělo být ve výrokové části uvedeno, že se tato osoba uznává vinnou z přestupku. Vina je odlišný institut oproti zavinění, které se u právnických a podnikajících fyzických osob neposuzuje.

59) Jakým způsobem může uplatnit nárok na náhradu škody nezletilá osoba?

Pokud je osoba, které byla přestupkem způsobena škoda, nezletilou osobou, resp. osobou, která nemá plnou procenění způsobilost, její zákonný zástupce nebo opatrovník by měl nárok na náhradu škody uplatnit jejím jménem. Učiní-li tak

zákonný zástupce nebo opatrovník sám za sebe, takový úkon nebude mít právní účinky a správní orgán by měl zákonného zástupce nebo opatrovníka vyzvat k nápravě ve smyslu § 4 a § 37 odst. 3 správního řádu. Pokud bude tato vada zjištěna až po vydání rozhodnutí, jednalo by se o vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve smyslu § 89 odst. 2 správního řádu.

60) Do kdy lze požádat o snížení paušální částky nákladů řízení o přestupku?

Požádat o snížení paušální částky nákladů řízení lze obecně do vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, příp. v rámci odvolání, aniž by správní orgán stanovil obviněnému k tomuto úkonu lhůtu. Jiná situace pak nastává, pokud v rámci řízení o přestupku obviněný uvede, že následně doloží listiny k prokázání existence případu zvláštního zřetele hodného. Správní orgán by měl v takovém případě obviněnému stanovit lhůtu pro doložení avizovaných listin, nikoliv čekat, až je obviněný sám doloží.

61) Lze v případě vydání rozhodnutí o schválení dohody o narovnání uložit náhradu nákladů řízení?

Z důvodu nevyslovení viny nelze uložit náhradu nákladů paušální částkou podle § 95 odst. 1 věty první zákona č. 250/2016 Sb., lze však přiznat účelně vynaložené náklady poškozenému podle § 95 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb.

62) Lze využít institut narovnání u přestupků, které jsou předmětem evidence přestupků?

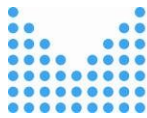
Je na posouzení správního orgánu, zda v konkrétním případě bude shledán rozpor s veřejným zájmem. Sama skutečnost, že přestupek je předmětem evidence přestupků, však nebrání využití institutu narovnání.

63) Jak postupuje správní orgán v případě, kdy dohodu o narovnání neschválí?

V případě, že správní orgán dohodu o narovnání neschválí, nevydává o tom samostatné rozhodnutí. Správní orgán v takovém případě pouze vyrozumí osoby o tom, že bude pokračovat v řízení a vydá rozhodnutí o vině a správním trestu s tím, že v tomto rozhodnutí odůvodní, proč dohodu o narovnání neschválil, resp. tento způsob vyřízení věci nepřipustil.

64) Jaký bude postup správního orgánu, pokud je mu předloženo „blanketní“ odvolání?

Pokud účastník řízení předloží „blanketní“ odvolání, zůstává povinností správního orgánu prvního stupně vyzvat účastníka postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu k doplnění náležitostí odvolání tak, jak to požaduje § 82 odst. 2 správního řádu. Ustanovení § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. pouze zavazuje odvolací orgán

přezkoumávat rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i nad rámec odvolacích důvodů uvedených odvolatelem.

65) Lze v přezkumném řízení podle § 100 zákona č. 250/2016 Sb. aplikovat § 98 správního řádu?

Ano, jsou-li splněny podmínky podle § 98 správního řádu. Zkrácené přezkumné řízení je pouze zjednodušenou procesní variantou „klasického“ přezkumného řízení.

66) Podle jaké právní úpravy má být vedeno řízení o přestupku poté, co bylo pravomocné rozhodnutí o přestupku vydané v řízení podle zákona č. 200/1990 Sb. po 1. 7. 2017 zrušeno v přezkumném řízení a věc byla vrácena správnímu orgánu prvního stupně?

Z § 112 odst. 5 zákona č. 250/2016 Sb. lze dovodit, že v těchto případech se v přezkumném řízení bude postupovat podle nové právní úpravy.

67) Zůstanou veřejnoprávní smlouvy uzavřené před 1. červencem 2017, které jsou v rozporu s § 105 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platnosti? A jak se bude postupovat v případě dodatků uzavřených před nabytím účinnosti zákona č. 250/2016 Sb.?

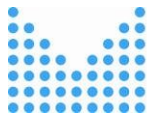
Ano, ustanovení § 105 zákona č. 250/2016 Sb., které omezuje možnost uzavírat veřejnoprávní smlouvy, se vztahuje pouze na nově uzavírané smlouvy, tedy na smlouvy uzavřené po nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb. Dosud uzavřené veřejnoprávní smlouvy tedy nebude nutné měnit ani vypovídat (§ 112 odst. 8 zákona č. 250/2016 Sb.).

Pro uzavírání dodatků k veřejnoprávním smlouvám o přenosu příslušnosti k projednávání přestupků uzavřeným před 1. červencem 2017 platí omezení v § 105 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Z toho vyplývá, že obce základního typu nebudou moci sjednávat dodatky k veřejnoprávním smlouvám, které mezi sebou uzavřely před 1. červencem 2017, neboť podle § 105 již takovou smlouvu uzavírat nemohou. Dodatek k veřejnoprávní smlouvě uzavřené na dobu určitou spočívající v prodloužení trvání veřejnoprávní smlouvy je přípustný pouze tehdy, jestliže veřejnoprávní smlouva ve znění dodatku nebude v rozporu s § 105 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (svou povahou jde o uzavření nové smlouvy na další období, která by již měla vyhovovat podmínkám v § 105).

68) Jaká bude věcná příslušnost, kterou dnes upravuje veřejnoprávní smlouva s odkazem na konkrétní ustanovení stávajícího zákona o přestupcích, když tyto skutkové podstaty přestupků budou převedeny do jiného zákona?

Podle § 112 odst. 8 zákona č. 250/2016 Sb. nabytím účinnosti tohoto zákona není dotčena platnost veřejnoprávních smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti

tohoto zákona. Pokud tedy došlo k převedení skutkových podstat přestupků do jiného zákona, lze s využitím materiálního výkladu vycházet z toho, že danou veřejnoprávní smlouvou je bez dalšího přenesena rovněž příslušnost k projednávání těchto přestupků².

69) Trvá příslušnost obecní policie jako zvláštního orgánu obce k projednání vybraných přestupků příkazem na místě na základě zvláštních právních předpisů i v případě, že obec uzavře veřejnoprávní smlouvu dle § 105?

Ano.

70) Má být zpracován přehled přestupků za rok 2017?

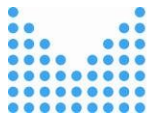
Ne. Podle § 110 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich budou ústřední správní úřady zpracovávat každoroční přehled přestupků. Podle § 110 odst. 2 budou orgány obce nebo kraje a jiné správní orgány příslušné k projednání přestupků povinny nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce po roce, pro jehož období se přehled zpracovává, poskytnout ústředním správním úřadům potřebné údaje. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který nabude účinnosti 1. července 2017, neobsahuje přechodné ustanovení, které by se vztahovalo k přehledu přestupků. Nicméně vzhledem k tomu, že z dikce a účelu § 110 vyplývá, že má jít o přehled za celý kalendářní rok, měl by být přehled přestupků zpracován poprvé za první celý kalendářní rok, který následuje po nabytí účinnosti zákona, tj. za rok 2018.

71) Jakým způsobem má být po 1. 7. 2017 vyřizována žádost o odložení vykonatelnosti rozhodnutí o přestupku podle § 83 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., ve znění účinném do 30. 6. 2017?

Pokud rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci před 1. 7. 2017 i po 1. 7. 2017, není možno po tomto datu žádost podle § 83 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. oprávněně podat a správní orgán nemůže výkon rozhodnutí odložit, neboť nová úprava již odložení výkonu rozhodnutí správním orgánem v souvislosti s podáním správní žaloby neumožňuje. V těchto situacích by měl správní orgán zastavit řízení o předmětné žádosti usnesením, a to z důvodu její zjevné právní nepřipustnosti – § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu.

---

² Jak vyplývá ze závěru poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání č. 155, lze bez dalšího vycházet z toho, že pokud byla veřejnoprávní smlouvou přenesena příslušnost k projednávání přestupků v rozsahu § 53 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., pak po nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb. zůstává tato příslušnost přenesena v rozsahu uvedeném v § 60 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb. Jak je dále uvedeno ve zmíněném závěru, příslušnost zůstane přenesena i k přestupkům, které byly dosud upraveny v zákoně č. 200/1990 Sb. (a spadaly tak do vymezení v § 53 odst. 1 tohoto zákona), nicméně nově jsou upraveny ve zvláštních zákonech.

Dotazy ke kvalifikačním požadavkům podle § 111 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Oprávněné úřední osoby budou muset kvalifikační požadavky splňovat až od roku 2023 (podle § 112 odst. 9 zákona č. 250/2016 Sb. platí, že do 31. prosince 2022 může činnost oprávněné úřední osoby vykonávat také osoba, která nesplňuje podmínky podle § 111).

72) Musí kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich splňovat i starosta, který rozhoduje o přestupcích?

Ano.

73) Musí kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich splňovat příslušník Policie ČR nebo strážník obecní policie, kteří projednávají přestupek příkazem na místě?

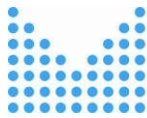
Ne, uplatní se výjimka podle § 111 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

74) Lze uplatnit § 150 odst. 2 správního řádu, podle kterého je kontrolní protokol jediným podkladem pro vydání příkazu, pokud oprávněná úřední osoba, která jej pořizovala, nesplňuje kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?

Aby bylo možno po 1. 1. 2023 rozhodnout o přestupku příkazem na základě § 150 odst. 2 správního řádu, kontrolní protokol nebo jiný dokument obsahující skutečnosti, které jsou dostatečné pro vyslovení viny za přestupek a uložení správního trestu, musí být pořízen oprávněnou úřední osobou, která bude splňovat kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., pokud se na ni nevztahuje výjimka uvedená v § 112 odst. 9 věty druhé téhož zákona. To znamená, že nebude-li oprávněná úřední osoba, která pořídila příslušný dokument, splňovat po 1. 1. 2023 příslušné kvalifikační požadavky, pak o přestupku nemůže rozhodnout příkazem na základě § 150 odst. 2 správního řádu.

V případě rozhodnutí o přestupku příkazem na místě na základě § 150 odst. 2 správního řádu, kontrolní protokol nebo jiný dokument obsahující skutečnosti, které jsou dostatečné pro vyslovení viny za přestupek a uložení správního trestu, může být po 1. 1. 2023 pořízen oprávněnou úřední osobou, která nesplňuje kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. Na tuto osobu se vztahuje výjimka z kvalifikačních požadavků podle § 111 odst. 2 věty druhé zákona č. 250/2016 Sb.

Pokud však zvláštní právní úprava nebo vnitřní předpisy správního orgánu obsahují odchylnou úpravu, kdy např. kontrolu provádějí jiné osoby než ty, které jsou

oprávněny k úkonům v navazujícím správním (tj. přestupkovém) řízení, § 150 odst. 2 správního řádu se nepoužije (Závěr č. 23 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 10. 1. 2006: <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-paradního-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimutrestani.aspx>).

75) Co je to zkouška odborné způsobilosti podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?

Obsahem zkoušky odborné způsobilosti podle zákona č. 250/2016 Sb. je ověření znalostí organizace a činnosti veřejné správy a právních předpisů v oblasti odpovědnosti za přestupek. Ministerstvo vnitra vydalo s účinností od 1. července 2017 vyhlášku č. 172/2017 Sb., o podrobnostech obsahu a provádění zkoušky odborné způsobilosti úředních osob oprávněných k provádění úkonů správního orgánu v řízení o přestupcích a o náležitostech osvědčení o vykonání zkoušky odborné způsobilosti³. Vyhláška obsahuje seznam právních předpisů, jejichž obsah je předmětem zkoušky, a popis průběhu zkoušky, na kterou úřední osobu přihlašuje správní orgán, ve kterém je zařazena. Zajištěním provádění zkoušky Ministerstvo vnitra pověřilo Institut pro veřejnou správu Praha. Na jeho webových stránkách jsou k dispozici zkušební otázky, přihláška ke zkoušce, zkušební řád a seznam zkušebních komisařů⁴.

Pokud uchazeč u zkoušky vyhoví, vydá se mu osvědčení. Nevyhoví-li uchazeč u zkoušky, může zkoušku dvakrát opakovat. Opakovanou zkoušku je možné vykonat nejdříve za 60 dnů a nejpozději do 90 dnů ode dne konání zkoušky, při níž uchazeč nevyhověl.

76) Kdo je povinen složit zkoušku odborné způsobilosti podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a kdo ji naopak skládat nemusí?

Po skončení přechodného období, tedy od r. 2023 bude muset oprávněná úřední osoba, která bude mít magisterské vzdělání v jiném oboru nežli v oboru právo nebo alespoň bakalářské vzdělání v jiné oblasti, složit zkoušku odborné způsobilosti. Zkoušku odborné způsobilosti nemusí naopak složit oprávněné úřední osoby, které po roce 2022 budou starší 50 let a alespoň 10 let (v průběhu celé své praxe) projednávaly přestupky a rozhodovaly o nich. Zkoušku odborné způsobilosti také nebudou muset složit oprávněné úřední osoby, které budou mít vzdělání v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice (tím se rozumí absolvování některé ze čtyř právnických fakult v České republice).

³ <http://www.mvcr.cz/clanek/zkouska-odborne-zpusobilosti-urednich-osob-opravnenych-k-provadeni-ukonu-spravniho-organu-v-rizeni-o-prestupcich.aspx>

⁴ <https://www.institutpraha.cz/overeni-zoz/zkouska-dle-zak-250-2017-sb/>

77) Jaký je vztah zkoušky odborné způsobilosti podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zkoušky zvláštní odborné způsobilosti podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů?

Jedná se o dvě na sobě nezávislé zkoušky. Oprávněná úřední osoba vykonávající v přenesené působnosti správní činnost na určitém úseku a současně rozhodující o přestupcích na daném úseku, bude po uplynutí přechodného období (tj. od 1. ledna 2023) muset mít kromě zkoušky zvláštní odborné způsobilosti podle zákona č. 312/2002 Sb.⁵ též příslušné vysokoškolské vzdělání, které bude muset být za stanovených podmínek (při splňování požadavku magisterského vzdělání v jiném oboru nežli v oboru právo nebo bakalářského vzdělání) doplněno zkouškou odborné způsobilosti podle zákona č. 250/2016 Sb.

Zvláštní pravidla ale platí pro předsedu Komise pro projednávání přestupků, který musí již od nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb. (od 1. 7. 2017) do konce roku 2022 splňovat požadavek vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti právo nebo mít zvláštní odbornou způsobilost podle zákona č. 312/2002 Sb. Po roce 2022 musí předseda Komise pro projednávání přestupků splňovat kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (§ 61 odst. 2 věta druhá ve spojení s § 112 odst. 9 části věty první za středníkem zákona č. 250/2016 Sb.). Ustanovení § 112 odst. 9 poslední věty zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého po 31. 12. 2022 může činnost oprávněné úřední osoby vykonávat také úřední osoba starší 50 let, pokud nejméně 10 let projednávala přestupky a rozhodovala o nich, se nevztahuje na předsedu komise pro projednávání přestupků podle § 61 zákona o odpovědnosti za přestupky.⁶

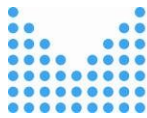
78) Je absolvování vysoké školy v zahraničí spolu s vykonáním zkoušky odborné způsobilosti u Ministerstva vnitra dostačující pro splnění kvalifikačních požadavků na oprávněné úřední osoby v řízení o přestupku podle zákona č. 250/2016 Sb.?

Absolvování vysoké školy v zahraničí bez ohledu na typ studijního programu (bakalářský nebo magisterský) anebo obor (právo nebo jiný obor) je za účelem

---

⁵ V budoucnu (po uplynutí přechodného období ve smyslu § 112 odst. 9 zákona č. 250/2016 Sb.) přitom předpokládáme, že zkouška zvláštní odborné způsobilosti podle zákona č. 312/2002 Sb. v části týkající se přestupků bude prakticky omezena zejména na znalost jednotlivých skutkových podstat přestupků tak jako tomu je nyní při přestupkovém řízení ve věci pořádku ve státní správě, pořádku v územní samosprávě, veřejného pořádku, občanského soužití a majetku. Obsahem této správní činnosti je aplikace skutkových podstat těchto přestupků fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob, rozhodování o těchto přestupcích a ukládání správních trestů za ně (nikoli tedy obecná nebo procesní část přestupkového práva jako tomu je u zkoušky odborné způsobilosti podle zákona č. 250/2016 Sb.).

⁶ Závěr č. 161 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 24. 11. 2017: <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>

splnění kvalifikačních požadavků na oprávněné úřední osoby v řízení o přestupku ve smyslu § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. nutno doplnit zkouškou odborné způsobilosti provedenou u Ministerstva vnitra. V této souvislosti je nutno doplnit, že zahraniční vysokoškolské vzdělání musí být uznáno v České republice ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

79) Lze považovat absolventy oboru právo Vysoké školy sboru národní bezpečnosti za absolventy magisterského studijního programu v oboru právo ve smyslu § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb.?

Nelze. K tomu srov. nález Ústavního soudu Pl. ÚS 7/95 ze dne 13. září 1995 (č. 225/1995 Sb.), podle kterého nebyla žádná z fakult Vysoké školy sboru národní bezpečnosti „právníckou fakultou, poskytující univerzální právní vzdělání ve všech oborech práva“.

80) Musí osoba projednávající přestupky na místě například na úseku matrik (tzv. u přepážky) splňovat kvalifikační požadavky?

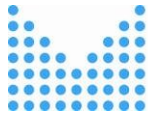
Ne, uplatní se výjimka podle § 111 odst. 2 věty druhé zákona č. 250/2016 Sb.

81) Jak vykládat výjimku z kvalifikačních požadavků podle § 112 odst. 9 věty druhé zákona č. 250/2016 Sb.?

- a) do doby 10 let „projednávání přestupků a rozhodování o nich“ spadá též projednávání tzv. dosavadních jiných správních deliktů.
- b) výjimka z kvalifikačních požadavků podle § 112 odst. 9 věty druhé zákona č. 250/2016 Sb. se nevztahuje kromě předsedy Komise pro projednávání přestupků⁷ též na osoby, které po dobu nejméně 10 let projednávaly přestupky a rozhodovaly o nich pouze na místě, tj. v dosavadním blokovém řízení (nyní příkazem na místě).
- c) ze slov „projednávala přestupky a rozhodovala o nich“ použitých v § 112 odst. 9 zákona č. 250/2016 Sb. dovozujeme, že nestačí, aby úřední osoba měla projednávání přestupků a rozhodování o nich pouze v náplni práce, aniž by tuto agendu skutečně vykonávala; bude především na posouzení vedoucího správního orgánu nebo jím pověřené osoby, zda praxe určité osoby bude považována za dostatečnou a lze ji podřadit pod podmínku 10 letého rozhodování o přestupcích.

---

⁷ K tomu srov. Závěr č. 161 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 24. 11. 2017.

- d) zákon č. 250/2016 Sb. nevyžaduje, aby praxe v projednávání a rozhodování o přestupcích byla nepřetržitá, a proto postačí, jestliže úřední osoba projednávala a rozhodovala o přestupcích v souhrnu 10 let.
- e) zákon č. 250/2016 Sb. nevyžaduje, aby požadovaná praxe trvala ke dni 31. prosince 2022.